

Վան քաղաքը հայտնվել է լճակի հարավ-արևմտյան ափին, խոյը փոխել է իր տեղը և այլն): Պարզվում է, որ նույն այդ քարտեզը (1751 թ. հրտ.) օգտագործված է եղել նաև «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ»-ի հեղինակ Մ. Բաղրամյանի կողմից՝ հատկապես այդ դրքի 6-րդ գլխում, որտեղ տրված է Հայաստանի պատմական աշխարհագրությունը: Թե որքան նմանություններ կան աշխարհագրական մի շարք անունների մեջ այդ երեք գործերում, երևում է ստորև գուգահեռ կերպով բերված օրինակներից.

1751 թ. «Աշխարհացոյց Հայաստանեայց»	Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ»	1778 թ. «Աշխարհացոյց Հայաստանեայց»
Կուր գետ որ է Քուս	Կուր գետոյ որ է Քուս (էջ 124)	Կուր գ., որ է Քուս
Կարին որ է Արզրում	Կարին որ է Արզրում (էջ 133)	Կարին Արզրում
Ամիգ կամ Տիգրանակերտ	Տիգրանակերտ որ է Ամիգ... և ըստ տաճկաց Դիարբեքիբ (էջ 142)	Տիգրանակերտ որ է Տիարպէքիբ
Ղարս որ է Կարս	Կարս որ է Ղարս (էջ 133)	Ղարս որ է Կարս
Պաղեստին Հրէաստան	Պաղեստին կամ Հրէաստան (էջ 73)	Պաղեստին
Տիգրիս գ. և Դիլիսի որ է Շաս	Տիգրիս որ և կոչի Դիլիսի (էջ 123)	Տիգրիս գ. որ է Շաս
Եգեսիա Յուրճայ	Եգեսիա որ և սոսի Յուրճայ (էջ 73)	Եգեսիա որ է Ուրճայ
Եկրատանք որ է Արագստան	Ի սահմանս Եկրատանացոյ կամ Մարաց, որ և կոչի Արագստան ուրանոր է Ճայրաքաղաքն Եկրատան կամ Ահմատան որ է Համատան (էջ 123)	Եկրատանք որ է Համատան
Եկրատանք մարաց որ է Ահմատան կամ Համատան		

Ինչպես երևում է, մաղրասցիները, գուցե և ինքը՝ Շ. Շահամիրյանը, հենց տեղում՝ Մաղրաս քաղաքում որոշ աշխատանք են տարել «Աշխարհացոյց Հայաստանեայց»-ի վրա, նշել են հայ-վրացական պետությունների սահմանները, գրել են հիշատակարանը, տվել նրա արտաքին ձևավորման էսքիզը: Մյուս աշխատանքների մասին դժվար է առայժմ խոսելը, կարծում ենք սակայն, որ այդ ուշադրավ հարցերի վերաբերյալ տեղեկություններ կարող են լինել Վենետիկյան Միսիթարյանների արխիվում և համապատասխան պրպտումների ղեկավարում հնարավոր է վեր հանել «Աշխարհացոյց Հայաստանեայց»-ի կազմման գործում մաղրասցի հայրենասերների կատարած կոնկրետ աշխատանքը, բացի այդ, պարզել կարևոր մի հարց, թե ո՞վ է եղել քարտեզի փորագրողը:

Ղուկաս Կարնեցի կաթողիկոսի (1780—1799 թթ.) նամակներում, ինչպես արդեն նկատել է Ա. Ռ. Հովհաննիսյանը¹¹, տեղեկություններ կան այն մասին,

¹¹ А. Р. Иоаннисян. Россия и армянское освободительное движение в 80-х годах XVIII столетия, Ереван, 1947, էջ 152: